

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1992-1993**

26 MEI 1993

Voorstel van bijzondere wet tot vervollediging van de federale Staatsstructuur**AMENDEMENTEN
VAN DE HEER MONFILS c.s.****Art. 22**

Dit artikel te doen vervallen.

Verantwoording

In verkiezingszaken moet geen constitutieve autonomie worden toegekend aan de Gemeenschaps- en Gewestraden (zie amendement op artikel 63).

In de oorspronkelijke tekst van het voorstel stond trouwens dat de voordracht van de kandidaten bij wet zou worden geregeld.

Art. 26

In § 2 van het voorgestelde artikel 29 de woorden «de oudste» te vervangen door de woorden «de jongste».

Verantwoording

Het is paradoxaal te moeten vaststellen dat de huidige meerderheid de minimumleeftijd van de senatoren zeer laag heeft gehouden — terwijl volgens de indieners van het voorstel de Senaat een bezinningskamer is... — en bij gelijk stemmenaantal tussen twee kandidaten van de Gewestraad, de oudste in jaren gekozen is. In deze opvallende tegenstrijdigheid valt geen logica te ontdekken.

R. A 16103*Zie:***Gedr. St. van de Senaat:****558 (1992-1993):**

- Nr. 1: Voorstel van bijzondere wet.
- Nr. 2: Advies van de Raad van State.
- Nr. 3: Amendementen.
- Nr. 4: Advies van de Raad van State.
- Nr. 5: Verslag.
- Nrs. 6 tot 16: Amendementen.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1992-1993**

26 MAI 1993

**Proposition de loi spéciale visant
àachever la structure fédérale de l'Etat****AMENDEMENTS PROPOSES
PAR M. MONFILS ET CONSORTS****Art. 22**

Supprimer cet article.

Justification

L'autonomie constitutive ne doit pas être octroyée en matière électorale aux Conseils communautaires et régionaux (voir l'amendement à l'article 63).

Dans le texte initial de la proposition, c'est d'ailleurs à la loi qu'était laissé le soin de régler la présentation des candidats.

Art. 26

Au § 2, in fine, de l'article 29 proposé, remplacer les mots «le plus âgé» par les mots «le plus jeune».

Justification

Il est tout de même paradoxal de constater que la majorité actuelle a fixé l'âge des sénateurs à un niveau très bas — alors que, d'après les auteurs de la proposition, le Sénat est une chambre de réflexion... — alors que, en cas de parité des voix entre deux candidats du conseil régional, on choisit le plus âgé... La logique de la pensée ne trouve pas son compte dans cette apparente contradiction.

R. A 16103*Voir:***Documents du Sénat:****558 (1992-1993):**

- Nº 1: Proposition de loi spéciale.
- Nº 2: Avis du Conseil d'Etat.
- Nº 3: Amendements.
- Nº 4: Avis du Conseil d'Etat.
- Nº 5: Rapport.
- Nº 6 à 16: Amendements.

Art. 33

Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 29~~sexies~~ te doen vervallen.

Verantwoording

Door de Vlaamse Raad en de Waalse Gewestraad het recht te verlenen het percentage stemmen te wijzigen dat een lijstengroep moet verkrijgen om in aanmerking te komen voor de zetelverdeling, geeft het wetsvoorstel in feite aan het Waalse Gewest en aan het Vlaamse Gewest de mogelijkheid de verkiezingsuitslagen te wijzigen door de lijstverbinding voor deze of gene partij te vergemakkelijken dan wel te bemoeilijken.

Deze mogelijkheid om de verkiezingsuitslag te manipuleren moet worden verworpen.

Art. 36

In het tweede lid van het voorgestelde artikel 29~~octies~~, de derde, vierde, vijfde en zesde volzin te doen vervallen.

Verantwoording

Dit amendement heeft tot doel het devolutieve effect van de lijststem af te schaffen. Op de kandidatenlijsten zullen alleen degenen verkozen worden die de meeste stemmen hebben, zonder dat zij gebruik kunnen maken van de lijststemmen.

Art. 37

In het voorgestelde artikel 29~~movies~~, het tweede, derde en vierde lid te doen vervallen.

Verantwoording

Zie verantwoording bij het amendement op artikel 36.

Art. 48

A. In § 1 van het voorgestelde artikel 37bis het woord «senatoren» te vervangen door de woorden «de senatoren».

Verantwoording

Zie advies van de Raad van State.

Het is duidelijk dat het niet de bedoeling is een of andere senator bij de werkzaamheden te betrekken maar alle senatoren bedoeld in artikel 53, § 1, 1°, of artikel 53, § 1, 2°, van de Grondwet.

Een andere werkwijze zou neerkomen op een onaanvaardbare discriminatie van bepaalde senatoren die tot dezelfde categorie behoren.

B. Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 37bis te doen vervallen.

Art. 33

Supprimer le § 2 de l'article 29~~sexies~~ proposé.

Justification

En donnant au Conseil flamand et au Conseil régional wallon le droit de modifier la quotité de voix qu'un groupe de listes doit atteindre pour la répartition des sièges, la proposition de loi donne en fait à la Région wallonne et à la Région flamande la possibilité de modifier les résultats électoraux en facilitant ou au contraire en rendant plus difficile l'accès de tel ou tel parti à l'appartementement.

Il faut rejeter cette possibilité de manipulation du scrutin.

Art. 36

Au deuxième alinéa de l'article 29~~octies~~ proposé, supprimer les troisième, quatrième, cinquième et sixième membres de phrase.

Justification

Le présent amendement a pour objectif de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête. Seuls seront élus sur la liste les candidats qui ont le plus de voix, sans pouvoir bénéficier des votes en case de tête.

Art. 37

A l'article 29~~movies~~ proposé, supprimer les deuxième, troisième et quatrième alinéas.

Justification

Voir la justification de l'amendement à l'article 36.

Art. 48

A. Au § 1° de l'article 37bis proposé, remplacer les mots «des sénateurs» par les mots «les sénateurs».

Justification

Voir l'avis du Conseil d'Etat.

Il est bien évident qu'il n'est pas question d'associer l'un ou l'autre sénateur mais de décider d'associer l'ensemble de la catégorie des sénateurs visés par l'article 53, § 1er, 1°, ou l'article 53, § 1er, 2°.

Agir autrement serait créer une discrimination parfaitement inacceptable entre les sénateurs de la même catégorie.

B. Supprimer le § 2 de l'article 37bis proposé.

Verantwoording

De schandalige discriminatie waarin het voorstel voorziet, heeft vanzelfsprekend tot doel te verhinderen dat parlementsleden met bijvoorbeeld een Europees mandaat die hun woonplaats hebben in de Brusselse randgemeenten of in andere faciliteiten-gemeenten, zouden deelnemen aan de werkzaamheden van de Franse Gemeenschapsraad of de Waalse Gewestraad.

Die onverenigbaarheid is met geen andere dan taalpolitieke argumenten te verantwoorden.

Art. 49

A. Paragraaf 1 van het voorgestelde artikel 49 te doen vervallen.

Verantwoording

De bepalingen die gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven kunnen worden, zijn volstrekt traditionele bepalingen die helemaal geen dwingend karakter hebben. Het is goed dat zij gemeenschappelijk blijven voor alle parlementaire assemblees van het land.

Subsidiair 1:

Paragraaf 1 van het voorgestelde artikel 49 aan te vullen met de volgende bepaling: «Daarvoor is een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.»

Verantwoording

Er moet vermeden worden dat de traditionele bepalingen waarin dit artikel voorziet, onrechtmatig worden gewijzigd door een toevallige meerderheid.

Subsidiair 2:

In § 1 van het voorgestelde artikel 49 het cijfer «34» te doen vervallen.

Verantwoording

Artikel 34 van de bijzondere wet voert het beginsel in van de openbaarheid van de debatten, een beginsel dat fundamenteel is in een parlementaire democratie.

Het is niet denkbaar dat de Raden de mogelijkheid krijgen die democratische waarborg af te schaffen. Dit zou de politieke doorzichtigheid helemaal niet ten goede komen.

B. Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 49 te vervangen als volgt:

«§ 2. Het lid van de Franse Gemeenschapsraad, van de Waalse Gewestraad en van de Vlaamse Raad dat verkozen wordt tot lid van hun Regering, houdt onmiddellijk op zitting te hebben en treedt weer in functie na ontslag uit zijn functie als lid van de Regering. Het decreet voorziet in zijn vervanging in de Raad.»

Verantwoording

Het nieuwe artikel 36 van de Grondwet dat onlangs werd goedgekeurd, voorziet in een automatische onverenigbaarheid van het ambt van Minister met het ambt van parlementslid.

Justification

La discrimination scandaleuse prévue par la proposition a pour objectif, évidemment, d'empêcher que ne soient présents au Conseil de la Communauté française et au Conseil régional wallon des parlementaires qui, par exemple, détiendraient un mandat européen en étant domiciliés dans la périphérie bruxelloise ou dans d'autres communes à facilités.

Aucune justification autre que politico-linguistique ne peut être apportée à cet incompatibilité prévue par la proposition de loi.

Art. 49

A. Supprimer le § 1er de l'article 49 proposé.

Justification

Les dispositions dont la modification, le remplacement ou l'abrogation sont rendus possibles sont des dispositions tout à fait traditionnelles, qui n'ont rien de particulièrement contraignant. Il est bon qu'elles soient maintenues communes à l'ensemble des assemblées parlementaires du pays.

Subsidiairement 1:

Au § 1er de l'article 49 proposé, après les mots «par décret», ajouter les mots «à la majorité des 2/3 des suffrages exprimés».

Justification

Il faut éviter que les dispositions traditionnelles visées par cet article puissent être abusivement modifiées par une majorité de rencontre.

Subsidiairement 2:

Au § 1er de l'article 49 proposé, supprimer la référence à l'article 34.

Justification

L'article 34 de la loi spéciale instaure le principe fondamental dans un système de démocratie parlementaire de la publicité des débats.

On n'imagine pas que la possibilité soit offerte aux Conseils de supprimer cette garantie de démocratie. La transparence politique n'y trouverait certes pas son compte.

B. Remplacer le § 2 de l'article 49 proposé par ce qui suit:

«§ 2. Le membre du Conseil de la Communauté française, du Conseil régional wallon et du Conseil flamand élu en qualité de membre de leur Gouvernement, cesse immédiatement de siéger et reprend ses fonctions après avoir démissionné de ses fonctions de membre du Gouvernement. Le décret prévoit son remplacement au Conseil.»

Justification

Le nouvel article 36 de la Constitution qui vient d'être adopté prévoit une incompatibilité automatique entre la fonction de ministre et celle de parlementaire.

Hetzelfde moet ook gelden op het niveau van de deelgebieden: het beginsel dat ten grondslag ligt aan de wijziging van artikel 36 van de Grondwet, geldt voor alle gezagsniveaus.

Art. 51

Dit artikel te doen vervallen.

Verantwoording

De bepaling die aan respectievelijk de Waalse Gewestraad en de Franse taalgroep van de Brusselse Raad de mogelijkheid biedt de gemeenschapsenatoren aan te wijzen, gaat volkomen in tegen de Grondwet.

Men behoort dus gewoon bij artikel 53 (nieuw) van de Grondwet te blijven.

Art. 54

In § 2 van het voorgestelde artikel 59, het 4^e te doen vervallen.

Verantwoording

De voorwaarden inzake woonplaats berusten alleen op politieke gronden. Merkwaardig is wel dat de meerderheid voor zowel de samenstelling van de Gewestraden als voor het kiesstelsel, het beginsel van de constitutieve autonomie toepast doch strenge beperkingen invoert inzake de aanwijzing van de ministers door diezelfde Gewestraden.

Art. 57

Het voorgestelde tweede lid van artikel 68 aan te vullen als volgt:

« Wat betreft de vergoeding van de Gemeenschapsministers en de Gewestministers, mag het maximumbedrag dat voor de leden van de Raad geldt, niet worden overschreden, ook al gaat het om leden van de Regering die geen zitting hebben in de Raad. »

Verantwoording

Deze bepaling staat in de toelichting bij het voorstel. Ze stemt overeen met de bedoeling van de indieners doch niet noodzakelijk met die van de meerderheid in haar geheel.

Om tot volledige klarheid te komen wordt deze bepaling opgenomen in artikel 57.

Il doit en être de même au niveau des entités fédérées: le principe ayant justifié la modification de l'article 36 de la Constitution vaut à tous les échelons de pouvoir.

Art. 51

Supprimer cet article.

Justification

La disposition visant à permettre de désigner des sénateurs de Communauté respectivement par le Conseil régional wallon et par le groupe francophone de la Région bruxelloise est totalement contraire aux dispositions de la Constitution.

Il faut donc revenir purement et simplement au texte de l'article 53 (nouveau) de la Constitution.

Art. 54

Au § 2 de l'article 59 proposé, supprimer le 4e.

Justification

Les conditions de domiciliation n'ont aucune autre justification que politique. Il est curieux à cet égard de constater que, pour la composition des Conseils régionaux comme pour le système électoral, la majorité applique le principe de l'autonomie constitutive, alors qu'elle est extrêmement restrictive au niveau du choix des ministres par les mêmes Conseils régionaux.

Art. 57

A l'alinéa 2 proposé de l'article 68, ajouter les mots suivants:

« En ce qui concerne l'indemnité des ministres communautaires et régionaux, le plafond qui s'applique aux membres du Conseil ne peut être dépassé, même pour les membres du Gouvernement qui ne sont pas membres du Conseil. »

Justification

Cette disposition existe dans les développements de la proposition. C'est le vœu des auteurs, mais pas nécessairement celui de l'ensemble de la majorité.

Pour que les choses soient claires, cette disposition est insérée dans l'article 57.

Philippe MONFILS.
François-Xavier de DONNEA.
Hervé HASQUIN.
Paul HATRY.
Jean BARZIN.